

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621200149
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621200149.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Ivanou Stehlíkovou, LL.M., v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého M. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky O. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, U. O.-S.-D., právne zastúpenej ŠTELLMACHOVÁ & PARTNERS s.r.o., sídlo: M. Pišúta 936/16, Liptovský Mikuláš, IČO: 36 861 251 a otca A. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, okres U. O., právne zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Jančim, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti a o návrhu matky na úpravu styku otca s maloletým, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zverenie maloletého M. M., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov sa **z a m i e t a**.

II. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 20.02.2020 č. k. 1P/142/2019 v časti o styku tak, že otec je **o p r á v n e n ý** stykať sa s maloletým M. M., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod., každý utorok a štvrtok od 14:00 hod. do 18:00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od stredy, ktorá predchádza Zelenému štvrtku od 18:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod., počas Vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 18:00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod., počas letných školských prázdnin od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod.

III. Matka je **p o v i n n á** maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a styk otcovi s maloletým umožniť.

IV. Rodičia sú **p o v i n n í** v prípade, ak sa styk so závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, navzájom si oznámiť túto skutočnosť najneskôr 24 hodín pred začatím styku, inak bezprostredne po vzniku tejto skutočnosti.

V. Súd **u k l a d á** rodičom maloletého výchovné opatrenie povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec podal na súd prvej inštancie dňa 20.01.2021 návrh na zverenie maloletého M. M., nar. XX.XX.XXXX, do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Návrhom vo veci samej sa otec domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov dôvodiac, že pôvodne

schválená rodičovská dohoda, ktorá bola súdom schválená rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 20.02.2020, č. k. 1P/142/2019-36, a ktorou bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 750 eur mesačne, nereflektuje aktuálny stav. Otec v čase schválenia rodičovskej dohody pracoval v zahraničí, v Nemecku, bol často mimo územia SR. V predchádzajúcom zamestnaní dostal výpoveď a zamestnal sa na území SR, v spoločnosti Č. Z..F..P., P. XXX. V tom čase žili rodičia v spoločnej domácnosti, preto bol so synom v neustálom kontakte. Citovo sú na seba naviazaní, otec ho bráva najmä na jazdenie s koňmi, ktoré má ustajnené vo svojej stajni, pričom jazda na koni je najobľúbenejší koníček maloletého. Otec mu platí aj výučbu jazdenia a zakupuje mu jazdecké oblečenie. Maloletý syn chce byť tak s matkou, ako aj s otcom. V priebehu roka 2020 rodičia ukončili spolužitie, otec sa odsťahoval do Z.. So synom je každý víkend, sú v telefonickom kontakte, v lete bol syn u otca celý mesiac august. Maloletý otca rešpektuje, vníma ho ako otca, chce s ním tráviť čo najviac času. Otec poukázal na zákonnú úpravu, ak sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť obidvaja rodičia záujem, súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov, súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

2. Spolu s návrhom vo veci samej podal otec aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, otec žiada, aby súd do právoplatného skončenia konania určil výživné na maloletého vo výške 150 eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že pôvodná rodičovská dohoda, pokiaľ sa týka výživného, vychádzala zo toho, že otec pracoval v zahraničí a dosahoval príjem 3.500 až 4.000 eur mesačne. Preto bolo výživné určené vo výške 750 eur mesačne. V predchádzajúcom zamestnaní však otec dostal výpoveď zo zdravotných dôvodov a zamestnal sa na území SR a má momentálne čistý príjem vo výške 580 eur mesačne. V takejto situácii je pre neho nemožné, aby hradil výživné vo výške 750 eur mesačne. Možnosti a majetkové pomery otca bez jeho zavinenia neumožňujú platenie výživného v stanovenej výške 750 eur. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala následne aj matka, ktorým návrhom žiadala žiada upraviť styk s maloletým vo vymedzenom rozsahu. Matka návrh odôvodnila narušenými vzťahmi medzi ňou a otcom dieťaťa od času schválenia rodičovskej dohody v konaní vedenom na okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 1P/142/2019. Došlo k narušeniu vzájomnej komunikácie, ktorá vylučuje akúkoľvek dohodu o styku s maloletým, ktorá by bola v jeho záujme. Uznesením zo dňa 12.02.2021, č. k. 20P/3/2021-91, súd rozhodol o podaných návrhoch tak, že návrh otca aj návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Písomným podaním zo dňa 26.02.2021 sa matka vyjadrila k návrhu otca vo veci samej a zároveň podala návrh na zmenu pôvodného rozhodnutia súdu pokiaľ sa týka úpravy styku otca s maloletým. Matka vyjadrila nesúhlas s návrhom otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko podľa jej názoru v súčasnosti nie je takýto model starostlivosti o syna v jeho najlepšom záujme. Povaha práce otca neumožňuje zabezpečovať optimálnu starostlivosť o maloletého počas celého týždňa a navyše otec nie je schopný s matkou adekvátne komunikovať ohľadne potrieb maloletého. Matka uviedla, že aj po zmene zamestnávateľa otec naďalej jazdí na kamióne po Slovensku a častokrát aj v zahraničí, ako v čase, keď pracoval pre zahraničného zamestnávateľa. Nakládky a vykládky v prípade jazdy do zahraničia trvajú aj viac dní a sú aj počas víkendov. Ak aj otec chodí len po Slovensku, začína skoro ráno a vracia sa neskoro večer. Matka uviedla, že otec si nikdy nevyskúšal nepretržitú starostlivosť o maloletého mimo víkendov, aj počas týždňa. Otec sa so synom neučí, nevedie ho k povinnostiam. Matka poukázala na to, že otec maloletého emočne vydiera, dieťa je zmätené, nevie, ako má reagovať. Uvedené preukazujú SMS správy, ktoré otec posielal synovi a tieto majú dopad na psychiku maloletého. Obsahom ide o nasledovné správy: „ja tvoj otec nie som“, „ja ťa už nechcem, ak chceš chodiť u starým prosím, ale za mnou nie, ja ti nemám čo povedať...“, „zradil si ma“ a podobne. Maloletý častokrát plače, že ho otec nemá rád, lebo mu to výslovne píše v správach, pričom matka sa mu snaží vysvetliť, že ho otec má samozrejme rád a nemyslel to tak. Otec navyše očierňuje v SMS správach, ktoré píše synovi aj matku, keď píše „matka roka, čo sa na matku hrá“, „nehas sa ovplivňovať materov a Tomášom“ a podobne. Otec sa nevie preniesť cez to, že matka po rozchode nadviazala nový partnerský vzťah (priateľ H.). Negatívne emócie následne prenáša na syna. Otec matku prenasleduje a následne si u maloletého overuje zistené informácie. Medzi matkou a otcom sú aktuálne napäté, konfliktné vzťahy. Rodičia nedokážu medzi sebou korektne a vecne komunikovať. Matka podala na otca niekoľko trestných oznámení. Trestné stíhanie je vedené pre podozrenie zo spáchania trestného činu Nebezpečné prenasledovanie, Zanedbanie povinnej výživy a tiež Neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla. Matka je vzhľadom na uvedené toho názoru, že nie sú splnené zákonné podmienky

pre striedavú starostlivosť. Matka vo vyjadrení zároveň navrhla, aby súd zmenil rodičovskú dohodu v časti o styku otca s maloletým, pretože je v záujme maloletého, aby bolo stretávanie presne stanovené. Matka navrhla, aby súd upravil stretávanie každý nepárny víkend od piatku do nedele a tiež počas prázdnin a sviatkov. Matka sa zároveň vyjadrila k výške výživného, keď podľa jej názoru je otec naďalej schopný platiť výživné vo výške 750 eur a žiadna zmena v schopnostiach a možnostiach otca od posledného rozhodnutia nenastala, jeho pomery sú rovnaké, ako to súd konštatoval už v rozhodnutí o neodkladnom opatrení.

4. Na prejednanie a rozhodnutie veci súd nariadil pojednávanie. Na pojednávaní dňa 22.03.2021 otec na podanom návrhu trval, žiadal zveriť syna do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Podľa jeho názoru došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia súdu. S matkou nastali zmeny v komunikácii. Matka ho začala osočovať, začala na neho dávať trestné oznámenie. Bolo to od posledného rozhodovania súdu v priebehu posledného roka. Boli to tri trestné oznámenia, zhruba do júna minulého roka. V dvoch prípadoch vedela, že ich stiahne, lebo sa to nedalo preukázať. Boli to scény bez svedkov. Tvrdila, že jej vykrúca ruky a podobne, všetko sa malo odohrávať v byte, kde on mal od bytu, kde matka býva so synom, ešte asi do mesiaca máj 2020 kľúče. V súčasnosti sú trestné stíhania pre nebezpečné prenasledovanie, pre zanedbanie povinnej výživy, pre neoprávnené užívanie cudzieho motorového vozidla. Otec uviedol, že býva v dome, ktorý je samostatnou jednotkou, má popisné číslo XX v obci Z., jeho rodičia žijú v dome, ktorý má popisné číslo XX. Nájomnú zmluvu uzatváral s rodičmi v marci 2020. Keď pri poslednom rozhodovaní uvádzal, že býval už u rodičov a platil len 70,- eur energie, to bola elektrina, tak v tom čase tam len prespával. Ešte sa zdržiaval aj v domácnosti u matky. Otec uvádzal, že situácia ohľadom práce sa zmenila. Jazdí kamiónom už len po Slovensku. Pracovná doba je rôzna, variabilná, od 9 do 12 hodín, ale nie je to každý deň. Naposledy bol v zahraničí v januári 2021 v Taliansku, od tohto času rozváža tovar už len na Slovensku, a to štiepku, piliny, bučinu. So synom bol naposledy minulý víkend, od piatku do nedele obeda. So synom sa veľmi nerozpráva o tom, ako by si to predstavoval. On sám spontánne povie, že sú spolu málo, keď odo neho odchádza a sám povedal, že aby to bolo fér, tak by chcel byť narovnať so ním aj s mamou.

5. Na pojednávaní dňa 22.03.2021 matka uviedla, že podľa jej názoru nedošlo k zmene pomerov, pretože pokiaľ tvrdí otec, že došlo k rozpadu ich vzťahu v priebehu roka 2020, tak to nie je pravda, ona rozchod datuje na leto 2019. Podala na otca trestné oznámenia, pretože ju prenasleduje a neplatí výživné v takej výške ako má určené rozsudkom. Predtým ako uzavreli rodičovskú dohodu, ktorá bola schválená súdom vo februári 2020 mali len jedno sedenie u mediátorky, na ktorom sa dohodli v podstate na všetkom. Matka uviedla, že sa snažila vyjsť vždy otcovi v ústrety, nakoľko styk so synom nebol upravený a to aj preto, že otec pracoval v zahraničí a nebolo to možné upraviť tak, aby to bolo v súlade s jeho výkonom práce. Aktuálne otec väčšinou trávi čas s maloletým cez víkendy. Matka potvrdila, že otec cez víkendy nepracuje. Návrh na striedavú osobnú starostlivosť matku prekvapil, pretože keď aj otcovi navrhla, aby trávil viac času s maloletým, nikdy túto možnosť nevyužil. Matka kontaktovala otca, aby cez týždeň išiel po maloletého do školy, že môže u neho aj prespať a ráno ho zavezie do školy, čo však otec nikdy nerealizoval. Stretnutia s otcom sú ťažko plánovateľné, otec si zmyslí, že chce dieťa teraz hneď, ona si nevie potom naplánovať čas. Matka sa snažila navrhnúť stretávanie každý druhý víkend, ale stalo sa asi aj dvakrát v priebehu 4 - 5 mesiacov, že otec cez víkend si po syna neprišiel, ten bol potom sklamaný. Naposledy to bolo asi pred mesiacom v sobotu v mesiaci február tohto roka, kedy sa mal syn stretnúť s otcom, ale v ten čas v sobotu ani otec nebol doma, keď v piatok si dieťa prevzali starí rodičia zo Z.. Často sa stáva, že malého preberajú starí rodičia, nie otec v piatok, pretože on je ešte v práci. Preto aj plán, ktorý predložil teraz otec, je pre ňu len teória, pretože otec nemá reálne vytvorené také pracovné podmienky ako uvádza a pracuje do večera, čo svedčí aj o tom, že v piatok preberajú dieťa starí rodičia. Pokiaľ sa týka M., matka vyslovila, že má s otcom pekný vzťah, že s ním chce byť, ale za poslednú dobu pozoruje na ňom zmeny, je citovo labilný, emočne nestabilný, zmätený, cíti napätie, ktoré medzi nimi je. Odkedy si matka našla známosť po rozchode s otcom, ich komunikácia sa narušila. Zo strany otca následne začal zvýšený záujem o maloletého. Matka tento záujem hodnotí ako strojený. Matka je nútená mať neustále zablokované telefónne číslo na otca, pretože keď ho nemá zablokované, prichádzajú jej stovky SMS-iek o tisíc znakov, všetko doložila do trestného spisu. M. jej povedal, že chce bývať s ňou a s ocinom sa stretávať, keď aj častejšie, ona s tým problém nemá.

6. Maloletý M. sa pri výsluchu na pojednávaní dňa 22.03.2021 vyjadril tak, že s maminou bývajú sami v byte. Býva sa mu s ňou dobre, má blízko do školy, býval tam aj ocino, ale už nebýva. Nebýva tam už asi 3 alebo 4 roky. Ku nim chodí H., mamin kamarát, alebo chodia oni k nemu do P.. H. je u nich často,

niekedy aj prespí. On má v P. taký starší dom. Tam sa hrajú, lebo H. má dvoch synov, jeden je škôlkar a druhý je tretiak. Maloletý sa vyjadril, že mu H. nevedí. Nevedí mu, že ku nim chodí. Ku ocinovi chodí tam kde bývajú starkí. S ocinom sa starajú o kone, má aj vlastného koňa. Volá sa Sahir. U ocina sa väčšinou hrá na playstatione a on pozerá televízor. Na ocinovi by zmenil to, aby pred ním nenadával. Nadáva, keď hovorí o H.. Lebo jemu on vadí. On ho nemá rád. Pýta sa ho, čo robil a či bol aj s ním. Maloletý povedal, že on sa chce o niečom inom s ním rozprávať. Moc nie je rád, keď on o tom rozpráva. Preto niekedy mu aj nepovie pravdu a povie, že som s ním nebol, lebo sa nechce o tom rozprávať. Na mamine by nemenil nič, mamina je v pohode. Ohľadom stretávania maloletý uviedol, že teraz chodí ku ocinovi cez víkend, od piatku do nedele, je to na tri dni. Chcel by takto chodiť ku ocinovi stále. V piatok mu to tak vyhovuje, že keď príde zo školy, tak si chce trochu oddýchnuť a potom by išiel ku ocinovi. A cez týždeň, keď chodí do školy, by chcel ísť niekedy tak, že by išiel ku otcovi a potom by sa večer vrátil domov.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 22.03.2021 uviedol, že vzhľadom na konflikty medzi rodičmi a tiež vzhľadom na nevhodnú komunikáciu medzi otcom a synom zo strany otca, striedavá osobná starostlivosť neprichádza do úvahy, pretože určite nie je v záujme maloletého. Dieťa má rovnako rado obidvoch rodičov, komunikácia otca je nevhodná, môže dieťa veľmi zraňovať. Kolízny opatrovník navrhol úpravu styku tak, ako sa realizuje momentálne, keď maloletý chodí cez víkendy ku otcovi. A keďže sa maloletý M. vyjadril, že by chcel tráviť čas aj počas týždňa s otcom, tak navrhol upraviť styk aj počas týždňa na jeden, alebo dva dni. Za účelom nevyhnutnej potreby zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, kolízny opatrovník už aj navrhol otcovi návštevu centra pre deti a rodiny, aby sa zlepšila komunikácia, aby sa rodičia správali tak, aby to bolo v záujme maloletého, preto v súdnom konaní kolízny opatrovník navrhol uložiť výchovné opatrenie, realizované v Centre pre deti a rodiny.

8. Súd vykonal dokazovanie vylúčením matky, otca, maloletého a oboznámením sa s listinnými dokazmi, založenými v spise, a to najmä: návrhom, vyjadrením matky k návrhu, spolu s priloženými prílohami - zápisnicami o trestných oznámeniach a fotokópiami screenshotov sms správ, správou kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s pripojeným spisom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 1P/142/2019.

9. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

10. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktoré mu z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže uložiť maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

14. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Náзору maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. Podľa § 38 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) ak je účastníkom (konania) maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

16. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloleteho zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd na zor maloleteho bez prítomnosti iných osôb.

17. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Predmetom konania je zmena osobnej starostlivosti o maloletého M. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorej sa návrhom vo veci samej domáha otec dieťaťa a zároveň návrh matky na úpravu styku s maloletým v prípade, že osobná starostlivosť o maloletého zostane bez zmeny. Aktuálne sú rodičovské práva a povinnosti k maloletému upravené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 20.02.2020, č. k. 1P/142/2019-36, právoplatným a vykonateľným dňa 06.03.2020. Týmto rozsudkom bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej je maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným v sume 750 eur mesačne, vždy do 17. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletého, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Styk s maloletým rodičia nežiadali upraviť. Podkladom tohto rozhodnutia bola dohoda o ukončení mediácie č. 10/2019, spísaná mediátorkou Mgr. Ing. R. O. M. dňa 08.08.2019, ktorú toho istého dňa podpísali obaja rodičia. Následne matka podala dňa 12.08.2019 na súd návrh na schválenie rodičovskej dohody. Z obsahu tejto dohody vyplýva, že rodičia sa rozhodli upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletému, nakoľko už nežijú v spoločnej domácnosti.

19. Súd v prvom rade skúmal, či od posledného rozhodovania súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletému M. došlo k takej zmene pomerov u rodičov maloletého, resp. u maloletého, ktorá by odvodňovala zmenu povodného rozsudku, teda v tomto prípade zmenu zverenia maloletého M.Š. z osobnej starostlivosti matky do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Pri posudzovaní otázky zmeny rozhodnutia o vykonaní rodičovských práv, resp. zmeny v osobe, ktorej bude maloletý zverený, súd posudzoval najmä otázku zmeny pomerov, ktorá je pri takomto rozhodnutí kľúčová. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, v tomto prípade rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 20.02.2020, č. k. 1P/142/2019-36, o zmene vykonaní rodičovských práv a povinností je teda taká zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná, zreteľná a preukázateľná. Zároveň to musí byť zmena, ktorá odvodňuje zmenu povodnom vykonaní rodičovských práv a povinností. Zmena pomerov sa môže prejavovať na strane rodičov maloleteho alebo naopak na strane samotného maloleteho. Úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu. V čase pôvodného rozhodovania súdu o tom, komu zverí maloleteho, súd rozhodol tak, že tohto zveril do osobnej starostlivosti matky. Zmena, ktorá nastala po tomto rozhodnutí musí byť závažná, aby bola schopná spôsobiť zmenu tohto rozhodnutia súdu. Môže to byť iba zmena závažnejšieho charakteru, ktorá môže spočívať v rôznych okolnostiach ovplyvňujúcich najlepší záujem maloleteho dieťaťa. Základným predpokladom pre zmenu povodného rozhodnutia súdu je, že od povodného rozhodnutia došlo k takej zmene pomerov, ktorá si vyžaduje zmenu pomerov povodnej úpravy, zohľadňujúcej pritom najlepší záujem dieťaťa.

20. Otec návrh odôvodnil tým, že v čase, keď bola uzavretá rodičovská dohoda, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, pracoval v zahraničí a bol často mimo územia SR. V

predchádzajúcom zamestnaní však dostal výpoveď a zamestnal sa na území SR, vo firme Č. Z..F..P., P.Á.. Súd konštatuje, že skutočnosti tvrdené otcom ohľadom nového zamestnania nemožno datovať na obdobie po uzavretí rodičovskej dohody, ale na obdobie pred jej uzavretím. Teda pomery ohľadom zmeny zamestnávateľa u otca nenastali od posledného rozhodovania súdu, ale v čase pred týmto rozhodnutím, teda pred schválením rodičovskej dohody dňa 20.02.2020, t. j. k zmene pomerov u otca od posledného rozhodovania nedošlo. Z listín, ktoré predložil otec na preukázanie zmeny zamestnania, ktorá mala nastať od posledného rozhodnutia súdu, vyplýva, že jeho predchádzajúci zamestnávateľ - obchodná spoločnosť O. T. U. - & H. B. so sídlom v G., s ním ukončil pracovný pomer výpoveďou ku dňu 15.12.2019, teda v čase pred rozhodovaním súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/142/2019. Z pracovnej zmluvy uzavretej medzi otcom ako zamestnancom a obchodnou spoločnosťou Č. Z..F..P., sídlo P. XXX, XXX XX P., L.: XX XXX XXX ako zamestnávateľom, vyplýva, že táto je datovaná na deň 19.02.2020, teda bola uzavretá v čase, ktorý predchádzal schváleniu rodičovskej dohody súdom dňa 20.02.2020. Otec teda začal pracovať pre uvedenú spoločnosť už v čase posledného rozhodovania súdu. Dá sa teda uzavrieť, že zmena pomerov u otca nastala už v čase posledného rozhodovania súdu a nie je aktuálna.

21. Druhým argumentom, ktorým otec odôvodňoval návrh na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti bol ten, že v čase uzavretia rodičovskej dohody žili s matkou v spoločnej domácnosti a on bol so synom v neustálom kontakte. Následne s matkou ukončili spolužitie v priebehu roka 2020 a otec sa odsťahoval do Z.L., kde býva v rodinnom dome a jeho kontakt s maloletým je obmedzený. Aj pri výsluchu na pojednávaní otec tvrdil, že rozchod s matkou nastal určite po poslednom rozhodovaní súdu, teda po dátume 20.02.2020. Matka tieto tvrdenia poprela a uviedla, že ona datuje rozchod na obdobie leta 2019. Z dokazovania vyplynulo, že ani v týchto tvrdeniach nemožno otcovi prisvedčiť a súd konštatuje, že zmena pomerov od posledného rozhodovania nenastala. Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/142/2019 bolo preukázané, že rodičia uzavreli Dohodu o ukončení mediácie dňa 08.08.2019. K podpísaniu tejto dohody pristúpili na základe toho, že obaja považovali za potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletému práve preto, že svoj vzťah ukončili. Pri zisťovaní pomerov kolíznym opatrovníkom na účely uvedeného konania a schválenie rodičovskej dohody dňa 04.02.2020 kolízny opatrovník konštatoval, že maloletý býva s matkou v trojizbovom byte v jej osobnom vlastníctve a maloletý otca pravidelne navštevuje. Maloletý vtedy pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že keď otec príde, idú spolu do Z. tam sa hrá a idú aj k starým rodičom. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 20.02.2020 vyplýva, že otec súhlasil so schválením rodičovskej dohody, styk so synom nežiadal upraviť, pretože sa vedía s matkou na tom dohodnúť. Otec ďalej uviedol, že pracuje pre slovenského zamestnávateľa a býva v Z., v rodinnom dome, ktorý patrí rodičom. Ide o dva osobitné domy, kde jeden obývajú rodičia a v druhom býva on. Tvrdenia otca, že ukončil spolužitie s matkou v priebehu roka 2020 a odsťahoval sa do Z. nie sú pravdivé a súd ich vyhodnotil ako účelové. Súd zdôrazňuje, že už v čase pôvodného rozhodovania o úprave práv a povinností k maloletému panovali u otca pomery, ktoré dnes otec popisuje ako nové, ako tie, ktoré majú odôvodňovať zmenu pôvodného súdneho rozhodnutia. Otec sám popisoval svoje pomery v konaní vedenom pod sp. zn. 1P/142/2019, a to odlišne od toho, ako ich tvrdil v aktuálne prejednávaní veci. Ukončenie spolužitia s matkou a opustenie spoločnej domácnosti objektívne a preukázateľne nastali ešte pred rozhodovaním súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1P/142/2019, ako to vyplýva aj z výpovede samotného otca. Žiadna zmena pomerov teda u otca v tomto smere od posledného rozhodnutia súdu nenastala.

22. K zmene pomerov na strane otca, ktoré by odôvodňovali zmenu pôvodného rozhodnutia v časti o osobnej starostlivosti o maloletého nedošlo. Zmenu pomerov matky maloletého neavizoval z'iadny z u'častní'kov konania, mož'no teda kons'tatovať, z'e k zmene pomerov od posledne'ho rozhodovania sú'du o ú'prave pra'v a povinností k maloletému nedoš'lo ani na strane matky. K zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti, nedoš'lo ani na strane maloletého. Súd konštatuje, že nedoš'lo k takej zmene pomerov, ktorá by odo^vodn'ovala zmenu po^vodne'ho rozsudku tak, ako to predpoklada' § 26 Za'kona o rodine, na'vrh otca by teda bolo mož'ne' zamietnuť uz' len z uvedene'ho do^vodu. Su'd vs'ak presku'mal na'vrh otca (aj napriek tomu, z'e neboli splnene' podmienky podľa § 26 Za'kona o rodine) aj z hľadiska najlepšieho za'ujmu malote'ho dieťa'ta. Súd zdôrazňuje, že záujem maloletého dieťa'ta je vždy prvoradý, ako to predpokladá čl. 3 Dohovoru o právach dieťa'ta a čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie. Súd zdôrazňuje obsah c'lánku 5 Za'kona o rodine, ktorý za'ujem dieťa'ta vymedzuje ako za'ujem na usporiadaní taký'ch rodinný'ch vzťahov, ktoré by boli prospeš'ne pre telesný', citový', rozumový', ale aj mravný' vy'voj dieťa'ta. Za'ujmy rodičov nesmu' byť zohl'adn'ované na ú'kor za'ujmov dieťa'ta.

23. Su'd pri posudzovaní zmeny pomerov prihliadol aj na názor maloletého, ktorý bol na pojednávaní vyslúchnutý a vyjadril svoje predstavy o tom, ako by sa chcel s otcom stretávať. Uviedol, že sa stretáva

s otcom aktuálne cez víkendy a mohol by sa aj počas týždňa tak, že by ho otec prišiel zobrať do školy a potom by sa vrátil domov. Pri zostavovaní rodiny z predložených kameňov pri vylúčení na pojednávaní bolo viditeľné, že maloletý má pozitívny vzťah k obojom rodičom, s určitou preferenciou matky, ktorú zaradil hneď vedľa seba a následne označil za ňou otca, keď prvým v poradí bol on sám. Následne za otcom nasledovali starí rodičia najprv z otcovej a následne z matkinej strany. Maloletý sa vyjadroval o tom, čo by na každom z rodičov zmenil, keby mal takú možnosť. Pokiaľ sa týka matky, u nej zmeny neprezentoval, pokiaľ sa týka otca, uviedol, že by zmenil to, aby otec nenadával, lebo povie aj škaredé slovo na písmeno K a to keď rozpráva o matkinom priateľovi H.. Maloletý uviedol, že by si želal, aby sa s otcom rozprávali o niečom inom, nie o H., avšak otec túto tému opakovane otvára. Pre to, aby sa maloletý vyhol rozhovoru o H., často aj nepovie otcovi pravdu, aby sa ho neustále nepýtal, kedy boli spolu, kde a ako trávili čas. Pritom je evidentné, že maloletý s matkiným priateľom problém nemá, dokáže tráviť čas s ním, aj s jeho deťmi. Súd prihliadal na názor maloletého, nakoľko tento je vo veku 8 rokov a je spôsobilý vyjadriť svoj názor na prejednávajúcu otázku osobnej starostlivosti o neho.

24. Súd z vylúčení maloletého zistil problematický vzťah otca a priateľa matky, ktorý otec nedôvodne preberá so synom. Otec pred synom označuje priateľa matky hanlivo, čo je absolútne nevhodné akokoľvek by mal voči nemu výhrady. Otec nedokáže kontrolovať svoje negatívne emócie, stavia dieťa do pozície, aby si vybralo medzi ním a matkiným priateľom. SMS správy, ktoré otec adresuje maloletému sú neadekvátne, nevhodné, absolútne neakceptovateľné. Otec si vôbec neuvedomuje veľký psychický tlak, ktorý takto vyvíja na maloletého. Nie je úlohou maloletého vyberať si medzi rodičom a partnerom druhého rodiča. Maloletý žije s matkou v jednej domácnosti a prirodzene sa s matkiným priateľom stretáva. Skutočnosť, že má s ním dobrý vzťah by mal otec naopak oceniť, pretože maloletý zvláda prijať rozchod rodičov, preniesť sa cez túto náročnú životnú udalosť v jeho prežívaní, ktorú si nevybral sám, ale mu ju takto nastolili samotní rodičia. Otec „trestná“ maloletého za niečo, čo on sám s matkou spôsobil. Keď sa obaja rodičia rozhodli, že spolu žiť nebudú, mali by dokázať akceptovať to, že každý z nich po rozchode vedie samostatnú domácnosť, samostatný súkromný život. Rodičia nemôžu od seba navzájom očakávať, že zostanú žiť sami, bez iných partnerov. Maloletý je vo veku, keď je už veľmi málo pravdepodobné, že by matkinho priateľa nazýval otcom, alebo ho ako otca bral. Maloletý má prirodzene pekný vzťah s biologickým otcom, má rovnako rád oboch rodičov a k obidvom z nich si chce zachovať vzťah. Keď ho otec stavia do pozície výberu, radšej nepovie pravdu, kde bol a s kým, aby „chránil“ matku a seba samotného a aby sa otec na neho nehneval. Keď v takýchto situáciách maloletý nezareaguje podľa predstáv otca, otec mu adresuje poznámku, že už nie je jeho synom, čo je neospravedliteľné zlyhanie otca. Situácia u maloletého vzhľadom na postoje otca začína byť veľmi nebezpečná z hľadiska prežívania dieťaťa. Dieťa sa naučilo klamať, začína sa prispôsobovať tomu, čo chce počuť otec, ako si praje, aby sa maloletý správal, začína sa v tomto smere kontrolovať, adaptovať na napätú situáciu. Dieťa opúšťa svoju prirodzenosť, stráca sa v jeho prežívaní spontánnosť, otvorenosť, čo má veľmi vážne následky do budúcnosti. Ak dieťa nemôže spontánne vyjadriť svoj názor, bude mať problém otvorene sa vyjadrovať v dospelosti. Ovplyvňuje to aj sebaúctu, pretože dieťa získava presvedčenie, že pre budovanie jeho vzťahov je nebezpečné, ak vyjadruje vlastné názory. Pokiaľ otec nedokáže akceptovať matkinu situáciu, ktorá sa prirodzene dotýka aj maloletého a maloletého nedôvodne zťažuje vyriešením konfliktu medzi ním a matkou, nie je vôbec vhodným rodičom pre praktizovanie striedavej osobnej starostlivosti.

25. Striedavať starostlivosť nie je inštitúcia, ktorá by mala riešiť problémy rozhádaných rodičov, ale je namieste iba vtedy, ak týmto spôsobom budú lepšie zabezpečené potreby maloletého dieťaťa. V posudzovanom prípade narušený vzťah medzi rodičmi preukazujú trestné oznámenia a aktuálne vedie viacerých trestných stíhaní. Aj v prípade, ak by mali obaja rodičia ideálne podmienky z hľadiska bývania a zabezpečenia si pracovných povinností, nestačí to na to, aby bola automaticky vhodná striedavá starostlivosť. Táto musí byť v záujme dieťaťa a musela by byť pre dieťa vhodnejšia ako osobná starostlivosť niektorého z rodičov. Striedavá starostlivosť si vyžaduje bezproblémovú, výbornú komunikáciu rodičov ohľadom potrieb maloletého. Nie je možné dieťa zveriť do striedavej starostlivosti pokiaľ je komunikácia medzi rodičmi tak narušená ako v posudzovanom prípade. Rodičia musia byť maximálne súladní aj vo výchove, nemôžu sa navzájom osočovať, kto je aký rodič v očiach toho druhého, čoho svedkom je maloleté dieťa. Pri kumulácii všetkých uvedených negatívnych faktorov, a to narušený vzťahom rodičov maloletého dieťaťa, neschopnosť komunikácie a kooperácie medzi rodičmi, nevhodná komunikácia samotného otca s maloletým synom, potreba stability prostredia maloletého dieťaťa a v ťlom veku, zabezpečenie rovnováhy psychickeho prežívania maloletého dieťaťa, nie je nariadenie striedavej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa a nie je zriaden predpoklad, že by došlo k naplneniu cieľa striedavej osobnej starostlivosti.

26. Preto, z' e podľa na'zoru su'du nedos'lo od posledne'ho rozhodovania su'du o u'prave pra'v a povinnosti' rodic'ov k maloletému M. k takej zmene pomerov, koja' by odo'vodn'ovala zmenu po'vodne'ho rozsudku v časti o osobnej starostlivosti a preto, z' e v najleps'om za'ujme maloletého je podľa na'zoru su'du, aby zostal v starostlivosti matky, su'd na'vrh otca na zmenu po'vodne'ho rozsudku zamietol. Súd zmenil po'vodné rozhodnutie v časti o určení styku, nakoľko v priebehu konania vyvstala potreba určiť stretávanie maloletého s otcom pre narušenú komunikáciu rodičov a v záujme maloletého, aby styk prebiehal v presne stanovených termínoch. Návrhu matky na určenie styku otca s maloletým súd vyhovel, pričom k tomuto návrhu neboli zo strany otca vznesené námietky. Súd určil stretávanie otca s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň počas víkendu od piatku do nedele a v týždni vždy v utorok a vo štvrtok popoludní. Aj takýmto spôsobom bude možné v praxi overiť, akým spôsobom otec dokáže zosúladiť svoje pracovné povinnosti s ohľadom na jeho stretnutie s maloletým po vyučovaní. Zároveň súd upravil styk aj počas prázdnin a sviatkov tak, aby každý z rodičov mal rovnaký časový priestor na trávenie času s maloletým. Rodičia sú zároveň povinní vzájomne sa informovať v prípade nemožnosti styk realizovať najneskôr 24 hod. pred začatím styku, inak bezprostredne po vzniku takejto skutočnosti.

27. Súd zamietol na'vrh pra'vnej za'stupkyne matky, ku ktorému sa pripojil aj právny zástupca otca na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom, ktorý by mal byť zhodnotený psychologický profil rodičov a to, aký model starostlivosti o maloletého je najvhodnejší. Znalecký posudok by nemal na rozhodnutie su'du z'iazen vplyv - o tom, ktoré prostredie je pre maloletého M. vhodnejšie a či je vhodnejšie ponechať maloletého v osobnej starostlivosti matky alebo ho zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, v konečnom do'sledku rozhoduje aj tak su'd a nie znalec. Znalecký posudok je len jeden z do'kazných prostriedkov, ktoré musí su'd vyhodnotiť vo vz'ajomnej súvislosti s inými do'kazmi v uvedenom konaní a nema' z'iadnu vys'siu pra'vnu silu oproti ostatným do'kazom. Súd pri rozhodovaní prihliadol na názor maloletého, na skutočnosti tvrdené matkou a otcom pri ich výsluchu, na správanie každého z nich voči sebe navzájom ako aj voči maloletému a vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti konštatuje, že znalecký posudok by za danej situácie nebol schopný zvrátiť rozhodnutie súdu po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, najmä s odkazom na už vyššie popísané úvahy súdu o aktuálnej nemožnosti a nevhodnosti striedavej osobnej starostlivosti o maloletého M.

28. Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti a zodpovedajú za vs'estranný vývoj svojho dieťaťa. Je ich povinnosťou prejavit' potrebnu' dávku tolerancie a ústretovosti, aby dieťa následky skutočnosti, z' e nevyrastá v spoločnej domácnosti s oboma rodičmi, pociťovalo v čo najmenšej miere. Súd zdôrazňuje, z' e obidvaja rodičia si musia uvedomiť, z' e ich prvoradou úlohou je prispievať k vytvoreniu priaznivých podmienok, nevyhnutných pre zdravý, psychický a fyzický vývoj dieťaťa, v do'sledku čoho, by mali vyvinuť maximálnu snahu o elimináciu rozporov medzi nimi, pretože ich prípadný necitlivý prístup môže za'vazným spôsobom narušiť emocionálnu a psychickú stabilitu dieťaťa, aj s ohľadom na ich vek, ktoré môže od vplyvom týchto okolností, pociťovať stratu bezpečia a ich lásky. Je zodpovednosťou a povinnosťou rodičov upokojiť vz'ajomné vzťahy, pracovať na odstránení rozporov a nedorozumení tak, aby boli schopní i za danej situácie plne naplniť potreby maloletého a vyvarovať sa konania, ktoré môže mať na maloletého dlhotrvajúci negatívny vplyv. Za týmto účelom súd tiež nariadil rodičom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rodičia by mali komunikovať prirodzene, bez hnevu, či iných útokov navzájom. Obidvaja rodičia musia akceptovať stav, ktorý sami spôsobili a akceptovať vzájomné práva. Otec by sa sám mal snažiť napraviť svoje doterajšie správanie voči maloletému a lepšie zvládať napaťovú situáciu a ovládať svoj hnev, ktorý neadekvátne prenáša do komunikácie s maloletým M..

29. Súd záverom apeluje na rodičov, aby si našli cestu k bezproblémovému, normálnemu vz'ajahu, čo sa dá (v istých prípadoch) zvládnuť slušnou, nekonfliktnou a racionálnou komunikáciou. Je potrebné si tiež uvedomiť, z' e dieťa má rado rovnako oboch rodičov a pokiaľ tieto spolu nekomunikujú, nevychádzajú, vz'ajomne sa osoc'ujú, na seba navzájom nadviažu, vyci'tajú si často aj nepodstatné veci, dieťa to zranuje a obaja rodičia svojmu dieťaťu ubližujú. Maloletý nepochybne vníma a cíti konflikt medzi rodičmi, čo sa môže odzrkadliť v neskoršom veku. Je preto potrebné v záujme maloletého na'jsť vhodný spôsob a cestu ako kooperovať ohľadom maloletého, aby mal pocit istoty a bezpečia u každého z rodičov. Zmena tohto rozhodnutia v akejkoľvek otázke je reálna pokiaľ to bude v najlepšom záujme maloletého a pokiaľ sa do budúcnosti uvedené zmení a rodičia sa dokážu navzájom akceptovať a spolu na adekvátnej úrovni komunikovať.

30. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), z'iazen z účastníkov nema' nárok na náhradu trov konania, ak tento za'kon neustanovuje inak. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a z'iadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok

na na´hradu trov konania, nakoľko v mimosporov´ych konaniach je v za´sade vylú´c´eny´ na´rok na na´hradu trov konania, pric´om su´d nezistil naplnenie z´iadnej z vy´nimiek upraven´ych v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.